կան ոտանաւորներ տեսնել, որ նուիրված են լինում «իմ սիրելի երեխային», բայց եթէ նոյն այն երեխան աղաղակում է օրօրոցի մէջ կամ մրմնջում է անկիւնի մի մէջ իւր մօր անուշադրութեան պատճառով, որը լցնում է լրագիրը իւր շարադրութիւններով, խոստովանում ենք անկեղծօրէն — այս դէպքում առաւել լաւ կ'լինէր, որ այն չափաբերական տողերը բնաւ չլինէին։

Ուրեմն մեր ժամանակի զդալի պակասութիւնը մայրերն են, որոնք բաւական հնարագիտութիւն և հաստատամտութիւն ունենային իւրանց կոչումն հասկանալու և կատարելու համար և առաւել ևս սէր ունենային կոչման դժուարութիւնները քաղցրացնելու համար։

Ի՞նչ կարող էր ուրեմն այս պակասութիւնը փոխարինել։ Հասարակական կարծիքը, որ ձայնակից է լինում բաղմաթիւ առարկաներին, միթէ այդ հանդամանքում անձայն կ'մնայ և չէ գտնի միջոց մեղ լաւ մայրեր հասցնելու»։

Նուահայասպէս խօսում իւրանց կանանց մասին ամերիկական մանկավարժական լաւագոյն օրագիրներից մին։

Ս. Ս.

ԼՈՒԻԿ ՃԵՄԱՐԱՆ (ԱԿԱԴԵՄԻԱ)։

Համադան քաղաքի մէջ (Պարսկաստանում) հռչակաւոր Ակադեմիա կար, որի մէջ առաջին արձանը յետագայ վերնագիր ունէր. «Ակադեմեանները պիտի մտածեն շատ, գրեն սակաւ և խօսեն կարելուն չափ աւելի սակաւ»։ Նա կոչվում էր Լուիկ Ակադեմիա, և Պարսկաստանի մէջ ճշմարիտ ուսումնական մի չիար, որ չ ցանկար նորա անդամ լինել։ Դոկտոր Օ.էր, գեղեցիկ գրքի մի հեղինակն, իմացաւ որ Լուիկ Ակադեմիայի մէջ պարապորդ տեղ կար։ Նոյնժամայն նա ճանապարհ է ընկնում և Համադան հասնելուն պէս ներկայանալով այն դահլիճի դրան առաջ, որտեղ հաւաքված էին Ակադեմեանները, խնդրում դռնապահից նախագահին յետագայ նամակը հասցնել. «Դոկտոր Օ.էրը խոնարհագոյն խնդրում իւրան նշանակել պարապորդ տեղը Լուիկ Ակադեմիայի մէջ»։ Դռնապահն յանձնարարութիւնը նոյնժամայն կատարեց։ Բայց դոկտորը և նորա նամակը չափազանց ուշ եկան. տեղը արդէն պարապած էր։

Ակադեմիան շատ ցաւեց այս հանդամանքի մասին։ Նա ակամայ ընդունած էր իւր աշխատակիցների թւում արքունական ծաղրախօսը, որի կենդանի և թեթև սրախօսութիւնը փողոցի մարդիկներ էր զարմացնում։ Ակադեմիան սաստված էր ճնում բացասել դոկտոր Օ.էրին, սիրուն և լի գլխով ուսումնականին, որ քաջապէս գիտէր մտրակահարել դատարկ շատախօսները։

Նախագահը, որին յանձնվեցաւ այս անախորժ տեղեկութիւնը դոկտորին յայտնել, չէր վստահանում գրեթէ, և չգիտէր ինչ անէր։ Փոքր ինչ մտածելուց յետոյ նա հրամայեց ջուր ածել մեծ դաւաթի մի մէջ, բայց այնպէս լաւ լցնել, որ մի աւելացած կաթիլից ջուրը թափվէր։ Յետոյ նշան արեց, որ խնդրատու կանդիդատը մտնէ։ Նա մտաւ այն հասարակ և համեստ կերպով, որը գրեթէ միշտ իսկական արժանաւորութեան յատկութիւն է։

Նախագահը վերկացաւ և առանց մի բառ ասելու տխուր դէմքով ցոյց տուեց Նորան կատարելապէս լցված խորհրդաւոր գաւաթը։ Դոկտորը սորանից իմացաւ, որ Ակադէմիայի մէջ այլ ևս տեղ չկար, բայց առանց վհատելու նա կամեցաւ իմացնել, որ նշանակված թուից ապագայ մի ակադէմեանը ոչինչ խանգարելու չէր այնտեղ։ Նա նկատումէ իւր ոտների տակ վարդի տերև, բարձրացնումէ Նորան և զգուշութեամբ դնումէ ջրի մակերևոյթի վերա և այս կատարումէ այնչափ արհեստաբար, որ գաւաթից ոչ մի կաթիլ չէ թափվում։

Բարձրաձայն ծափահարութիւններ ձայնակից եղան դոկտորի այս սրամիտ պատասխանին։ Այս անդամ օրէնքը լուծվեցաւ, և դոկտոր Օ.էր անդամ ընդունվեցաւ միաձայն։ Այնժամայն բերին Նորան մատեան, որի մէջ ընդունվողներն իւրանք պիտի ստորագրվէին։

Նա ստորագրեց իւր աղգանունը։

Մնումէր միայն քանի մի սովորական շնորհակալութեան խօսքեր ասել։ Բայց արդարև Լոռիկ ակադէմեան լինելով, դոկտոր Օ.էրը շնորհակալութիւն մատոյց առանց մի բառ արտասանելու։ Թերթի լուսանցի վերա նա գրեց թուանշան հարիւր (100), — այսքան էին Նորա նոր ընկերակիցներն, — յետոյ այս թուանշանի առաջ դրեց աւելացնելով (0100) ներքև ստորագրեց. նոքա կամենալու չեն ոչ աւելի ոչ պակաս։ Նախագահը համեստ դոկտորին նոյնպէս քաղաքավարի և խելացի կերպով պատասխանեց։ Նա աւելացրեց հարիւր թուանշանի առաջ դրեց (1100), և ստորագրեց. նոքա կամենալու են տասն անդամ աւելի։ Ս. Ապէլեան։

ՀԱՅԵՐԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ ՊԱՐՍԻԿՆԵՐԻ ՀԵՏ ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ԴԱՐՈՒՄՆ.

Հայերի պատմական կեանքի նշանաւոր երևոյթներից մինն է Վարդանեանց պատերազմը հինգերորդ դարում։ Հինգերորդ դարը, սիրելի ընթերցող, վերաբերում է բարբարոսութեան ժամանակամիջոցին երբ Ցոյն և Պարսիկ բռնաւոր պետութիւնները արհամարհելով մարդկային իրաւունքների հաւասարութեան վսեմ գաղափարը, անխնայ ճնշումէին իւրեանց ստորադրած աղգերը. սակայն և այնպէս, նա մի փառաւոր դար հանդիսանգրվումէ իւր միւս լուսաւոր կողմերով։ Քրիստոնէութիւնը հալածվումէ այդ ժամանակամիջոցում և այդ հալածման միջնորդութեամբ նա տարածելով իւր կենսատու ճառագայթները դէպ ի զանազան կողմեր, բարձրացնումէ փառաւորապէս իւր յաղթող դրօշը — Փրկչական Խաչը Քրիստոսի, որ արդէն վաղ ժամանակից հետէ գրկած էին Հայերը։ Հայերի պատմական կեանքը ցոյց է տալիս ակն յայտնի՝ որ Նորանք հեռի մնալով աշխարհային բազմավրդով աղմուկներից, բազմատեսակ քաղաքական կեանքի խռովութիւններից, իւրեանց միակ մխիթարութիւնը փնտռած են եղել քրիստոսական հոգեկեցոյց վարդապետութիւնների և հոգւոյ անդորրութեան մէջ։ Հանդցնումէ իւր մէջ խղճմտանքի ձայնը մի բարբարոս տէրութիւն և զրկումէ հայերին իւրեանց հարազատ վաստակներից, ստացուածներից, և գոյքերից, սակայն դեռ Հայերը ոչինչ յուսահատութեան նշան չեն ցոյց տալիս։ Ինչի՞. որովհետև Նորանք չէին կապուած աշխարհային ունայն և վաղանցիկ փառքերի և վայելչութիւնների հետ. որովհետև Նորանց միակ յոյսը և նեցուկը Քրիստոսի Եկեղեցին դեռ անկործան մնացած էր, դեռ ոչինչ վտանգի ենթարկուած չէր։ Մի աստուածատուր ահռելի պատգամ հնչումէր միշտ Նորանց ականջներում. «Ծառայք, հնազանդ լերուք տերանց և թագաւորաց ձերոց, որպէս Աստուծոյ»։ Այդ պատճառով Հայերը անխտիր ջերմեռանդութեամբ ծառայել են հնազանդութեամբ որ և իցէ տիրապետող իշխանութեան, եթէ վերջինս կամեցած չէր խախտել նո-